

Musik og kirke - Program

Mandag den 31. august

10.00-10.45	Åbningsgudstjeneste (Vestervig Kirke) Thomas Reinholdt Rasmussen og Hans Henrik Gramstrup Larsen		
11.00-11.15	Ankomst til skolen Formiddagskaffe (teltet)		
11.15-13.00	Uddannelsesdebat (teltet) Moderator: Kåre Gade		
13.00-14.00	Frokost (teltet)		
14.00-15.30	Højmessens musikalske potentiale (Plesnersalen) Moderator: Kristoffer Garne	Orglet på spil (Packness) Morten Ladehoff	
15.30-16.00	Kaffe og kage i teltet		
16.00-17.00	Liturgisk Forum: Gudstjenestens trædesten (Plesnersalen) Jørgen Demant og Martin Hornstrup	Kraften i din stemme!! (Annekset) Pia Fog	Orgelklubben – fra idé til eksplosion (Packness) Katrine Immerkjær H. Kristiansen
17.00-18.00	Kant, klangbund og kærlighed – musikken i Brorsøns Kirke (teltet) Flemming Agerskov og Esben Eyermand	Messtøner og liturgisk musik (Plesnersalen) Ole Brinth	Orgelpædagogik i praksis (Packness) Katrine Immerkjær H. Kristiansen
18.00-19.00	Middag (teltet)		
20.00-21.30	Janne Mark Trio (Vestervig Kirke)		

Tirsdag den 1. september

	Plesnersalen	Packness	Øvrige
09.00-09.30	Morgensang og -kaffe: Det de unge vil ha' (teltet) Jonas Rasmussen		
09.30-11.00	Hvornår er en sang en salme? (teltet) Moderator: Martin Gregersen		
11.00-12.30	Oplevelse fremmer forståelsen (Plesnersalen) Jørgen Demant	Orgelmasterclass (Vestervig Kirke) Jakob Lorentzen	Fællesskab først - rekruttering senere (Packness) Jonas Rasmussen
12.30-13.30	Frokost (teltet)		
13.30-14.30	Moderne salmer (Plesnersalen) Martin Hornstrup	Lovsang som kirkemusikalsk praksis (Annekset) Asbjørn Øby Lauridsen	Tradition ER fornyelse (Packness) Tine Illum og Charlotte Støjberg
14.30-15.30	Bag om Helligdagen live (Plesnersalen)	Stor musik på det lille orgel (Packness) Hans Chr. Hein	Taleteknik / stemmeteori (Annekset) Margrethe Smedegaard
15.30-16.00	Sna(c)k og bobler		

Mandag den 31. august

10.00-10.45 Åbningsandagt

Thomas Reinholdt Rasmussen, biskop over Aalborg Stift & Hans Henrik Gramstrup, organist i Vestervig Kirke

Officiel velkomst ved Martin Gade, rektor for Vestervig Kirkemusikskole

Sted: Vestervig Kirke

11.00-11.15 Ankomst til skolen og formiddagskaffe

Sted: Teltet

11.15-13.00 Uddannelsesdebat

Uddannelse til et arbejdsmarked i forandring: Hvad skal kirkemusikerne kunne – hvad skal en uddannelse indeholde?

Efterspørgslen på kirkemusik stiger kraftigt, og mange nye opgaver kommer til, men de nye stillinger besættes af musikere uden kirkemusikalsk uddannelse, viser en arbejdsmarkedsundersøgelse fra 2025.

Panel:

Lisbeth Damgren, provst i Thisted Provsti

Charlotte Muus Mogensen, rektor for Sjællands Kirkemusikskole

David Danholt, formand for Dansk Kirkemusikerforening

Ingrid Bartholin Gramstrup, formand for Organistforeningen

Karin Schmidt Andersen, formand for Dansk Organist og Kantor Samfund

Inge Kjær Andersen, næstformand i Landsforeningen af Menighedsråds bestyrelse

Moderator: Kåre Gade, chefredaktør for Kirke.dk

Sted: Teltet

13.00-14.00 Frokost

Sted: Teltet

14.00-15.30 Parallele indslag:

Højmessens musikalske potentiale – samtale om gudstjenestens tradition, form og genre

Højmissen viderefører en årtusind gammel liturgisk og musikalsk form og rummer samtidig mulighed for nutidig, lokal tilpasning. En revideret højmessevejledning fra 2025 beskriver mulighederne påny. Liturgien er autoriseret, men musikken er fri. Det gør højmissen til et spændende sted for musikerens kunstnerisk udfoldelse i samarbejde med præsten, der skal forvalte ritualen. To teologer og to kirkemusikere vil samtale om højmessens musikalske potentiale, og hvordan forskellige musikalske stilarter kan forløse den særlige liturgiske genre, som højmissen er.

Panel:

Thomas Reinholdt Rasmussen, Biskop over Aalborg Stift

Asbjørn Lauridsen, ph.d.-studerende ved AU

Mads Bille, organist

Katrine Immerkjær H. Kristiansen, organist

Moderator: Kristoffer Garne, valgmenighedspræst og underviser

Sted: Plesnersalen

Orglet på spil – klanglige muligheder og umuligheder

Som organist kan man ikke undgå at reflektere over fænomenet klang. Vores instrument er bygget til, at vi selv opbygger klange ved at trække bestemte registre ud. Skal vi have en blød eller hård klang? Skal bestemte overtoner fremhæves med mixturer og aliquoter? Vil vi have en 16-fod på i bassen? Kunne det være interessant at spille på en 4-fod – eventuelt en oktav under? Alle disse spørgsmål stiller vi os selv bevidst eller ubevidst, hver gang vi sætter os ved orglet. Men mulighederne er endnu flere. Udover at trække registre i diverse kombinationer kan man (både med og uden moderne teknologi) skabe et væld af spændende klange.

Morten Ladehoff vil sammen med deltagerne gå dybere ind i forskellige klang-eksperimenter med orglet. Vi vil komme omkring mekanisk præparering (lodder, kiler, halvt udtrukne registre mm.) samt brug af interaktiv elektronik (mikrofoner, Max/MSP, effektpedaler mm.).

Sammen vil vi drøfte, om disse muligheder kan bruges til noget i vores daglige kirkemusikalske virke.

Morten Ladehoff, domorganist i Viborg og komponist
Sted: Liturgisk øvesal i Packness, 2. sal

15.30-16.00 Kaffe og kage
Sted: Teltet

16.00-17.00 Parallelle indslag:

Liturgisk Forum: Gudstjenestens trædesten

En gudstjeneste skal efter luthersk ideal sætte rammen for et møde mellem Gud og mennesker. Dette sker i praksis i et samspil imellem præst, organist og menighed. Gudstjenesten består af en række led - alt det vi gør sammen i gudstjenesten efter alterbogens anvisninger (sang, bøn, bibellæsning, prædiken etc.). Men gudstjenesten består tillige af en række dimensioner, som angår alt det, som står mellem linjerne. I Liturgisk Forum arbejder vi med de fire dimensioner: Tid, rum, fællesskab og resonans, som giver et andet afsæt for samtale og erfaringsudveksling, end hvis vi diskuterer indholdet af leddene. Disse dimensioner vil vi udforske sammen denne eftermiddag. For hvad er gudstjenestens essens? Hvad gør gudstjeneste til gudstjeneste? Og hvordan skal vi overhovedet forstå gudstjeneste i dag?

Jørgen Demant, cand.theol og Martin Hornstrup, organist fra Liturgisk Forum
Sted: Plesnersalen

Orgelklubben – fra idé til eksplosion

Orgelklubbens rejse fra pædagogisk projekt til landsdækkende organisation. I begyndelsen var der latter over for idéen om, at børn og unge skulle spille orgel. Nu bakkedes der i stedet op, og Orgelklubben har nu sat mere end 115 børn og unge i gang med at spille orgel. Kom og hør mere om rejsen.

Katrine Immerkjær H. Kristiansen, organist og kunstnerisk leder af Orgelklubben
Sted: Liturgisk øvesal i Packness, 2. sal

Kraften i din stemme!!

En lille intro og inspiration til hvordan vi også kan arbejde med vores stemme – ”du har ikke en stemme, du ER en stemme”.

Mærk dine stemmeenergi via øvelser, der tager udgangspunkt i din vejtrækning. Synge "mantrasang", en fællessangsteknik som åbner stemmen op. Denne teknik kan hjælpe med at frigøre spændinger og blokeringer.

Pia Fog, sangpædagog
Sted: Annekset

17.00-18.00 Parallell indslag:

Messetoner og sungne liturgiske svar i nutidig praksis – kilder og (historisk) forankring

Den del af gudstjenestemusikken, som knytter sig til de sungne menighedsvar og messetoner, er – som al anden musik ved gudstjenesten – fri i den forstand, at den er ubundet af autorisation eller anden binding.

De messetoner og de toner, der anvendes til de menighedssungne svar, er fremkommet som forslag og taget i brug og sunget ind ud fra et frit valg. Og dermed også et frit fravalg af andre muligheder.

I workshoppen vil der blive arbejdet med udvalgte dele af den nuværende, almindeligt udbredte praksis med fokus på

1) Hvor stammer de musikalske ikklædninger fra?

og

2) Hvordan ser tidligere anvendte former og andre fremlagte forslag ud?

--- alt med henblik på at udbygge forståelsen af den nuværende praksis og give inspiration til arbejdet med den praktiske udførelse ved gudstjenesten.

Ole Brinth, organist, musikteoretiker, tidligere rektor for Sjællands Kirkemusikskole
Sted: Plesnersalen

Orgelpædagogik i praksis.

Lyt og kig når børn og unge får mulighed for at blive undervist. Der vil også være idéer til repertoire og undervisningsmetoder.

Katrine Immerkjær H. Kristiansen, organist og kunstnerisk leder af Orgelklubben
Sted: Liturgisk øvesal i Packness, 2. sal

Kant, klangbund og kærlighed – musikken i Brorsons Kirke

Kirkerum og lydkultur. Tanker om klang, symbolik, ord og rum set fra kirkemusikerens perspektiv. Om musikkultur og kirkekultur som et integreret anliggende.

Flemming Agerskov og Esben Eyermann
Sted: Teltet

18.00-19.00 Middag
Sted: Teltet

20.00-21.30 **Janne Mark Trio**
Sted: Vestervig Kirke

Tirsdag den 1. september

09.00-9.30 **Morgensang og -kaffe: Det de unge vil ha'**

Vi starter dagen med fællessange nøje udvalgt af sangere fra Aarhus U samt kaffe og et lille energiboost. En rolig, men levende morgensang med fokus på hvad der rører sig i vores unge menneskers bevidsthed.

Jonas Rasmussen, kordirigent, komponist og underviser
Sted: Teltet

9.30-11.00 **Hvornår er en sang en salme?**

Hvad er en salme? Svaret er på den ene side indlysende: En sang, der står i salmebogen. Men på den anden side er det et komplekst spørgsmål: For sange, man ikke umiddelbart ville karakterisere som salmer, finder i stigende grad anvendelse til gudstjenester og kirkelige handlinger. Det kalder på en kvalificeret faglig samtale. Hvilke krav kan man stille til en salme? Er det teksten alene, der er afgørende? Hvad betyder den liturgiske brugskontekst? Og hvad betyder melodien og musikken for forståelsen? Sådanne spørgsmål er udgangspunkt for en teologisk og kirkemusikalsk samtale om, hvornår en sang er en salme.

Martin Hornstrup, organist og konsulent Liturgisk Forum
Jørgen Kjærgaard, fhv. lektor, Stiftskonsulent
Jakob Lorentzen, organist og kantor ved Holmens Kirke
Tine Illum, sognepræst i Sønder Bjert Sogn
Moderator: Martin Gregersen, sognepræst i Vestervig-Agger
Sted: Teltet

11.00-12.30 Parallele indslag:

Oplevelse fremmer forståelsen

"Lyksaligt det folk, som har øre for klang". Sådan digter Grundtvig i en salme om gudstjenesten. Gudstjenesten er et klangrum, hvor Guds ord ikke blot høres i intellektuel forstand, men erfares gennem alle sanser. Sansningen er ikke bare pynt, men selve stedet, hvor forståelse bliver mulig. Sansningen skaber en resonans i mennesket, som forvandler sig til en erfaring og som i lykkeligste fald åbner for en forståelse (indsigt). For Grundtvig er det afgørende, at alt hvad der foregår i gudstjenesten 'klinger med', for det er klangrummet, der er "nøglerne til Paradiset".

Jørgen Demant, cand.theol. og konsulent Liturgisk Forum
Sted: Plesnersalen

Orgelmasterclass

Indføring i orgelimpromvisation. Kurset henvender sig både til aktive deltagere ved orglet og lyttere på bænkene.

Jakob Lorentzen, organist og kantor ved Holmens Kirke
Sted: Vestervig kirke

Fællesskab først - rekruttering senere

Vi dykker ned i, hvad der i praksis skaber loyalitet, energi og ejerskab i et kor: onboarding, kultur, tydelige rammer, meningsfulde mål og den sociale lim, der gør, at sangerne møder op og har lyst til at være ambassadører for deres kor.

Jonas Rasmussen, kordirigent, komponist og underviser
Sted: Liturgisk øvesal i Packness, 2. sal

12.30-13.30 Frokost
Sted: Teltet

13.30-14.30 Parallell indslag:

Moderne salmer - sangtime

Martin Hornstrup har beskæftiget sig professionelt med nyere salmedigtning i rigtig mange år. Dels som organist i Gellerup Kirke, som en del af baggrundsgruppen bag Syng Nyt/salmer.dk, som initiativtager til Salmeværkstedet på Silkeborg Højskole og senest som medlem af redaktionsgruppen og redaktør af nodebogen til salmebogstillægget 151 salmer. Ved denne sangtime skal vi synge nyere salmer, som siger noget generelt om tendenserne i nyere salmeskrivning, både teologisk, poetisk og musikalsk. Der bliver plads til både at lære nogle nye salmer, få lidt at tænke over og opleve den velkendte glæde ved at synge sammen.

Martin Hornstrup, organist og konsulent Liturgisk Forum
Sted: Plesnersalen

Lovsang som kirkemusikalsk praksis

Lovsang som kirkemusikalsk begreb er flertydigt. På den ene side er lovsang en underkategori i højmessens liturgi og i salmebogen. På den anden side forstås lovsang i stigende grad som rytmisk, pop/rock-inspireret kirkemusik, udbredt i frikirker, men som også anvendes i dele af folkekirken. I dette oplæg løber vi gennem lovsangens historie og ser på, hvordan dette teologiske musikbegreb ser ud i dagens Danmark. I løbet af timen skal vi prøve at synge lovsange – både gamle og nye – og diskutere den rytmiske lovsangs potentiale og begrænsninger i folkekirken.

Asbjørn Øeby Lauridsen, musiker, teolog og ph.d.-studerende i praktisk teologi
Sted: Annekset

Tradition ER fornyelse; erfaringer fra et liturgisk frisogn

Sdr. Bjert sogn har i 20 år været liturgisk frisogn. Det har ført til en fælles ansvarlighed, og det har skærpet den liturgiske sans – ikke bare hos præst og organist, men hos alle. I workshoppen vil vi bl.a. beskæftige os med, hvordan samtalen og samarbejdet om sognets gudstjenesteliv kommer i gang på en god måde, og hvordan det vedligeholdes og gror. Hvilke (ofte forbavsende) indsigter har vi fået? Hvad er lidt bøvlet? Hvordan kan vi arbejde med liturgi, så der er fasthed og genkendelighed, samtidig med at der kan ske ændringer og fornyelse?

Tine Illum og Charlotte Støjberg, hhv. sognepræst og organist i Sønder Bjert Sogn
Sted: Liturgisk øvesal i Packness, 2. sal

14.30-15.30 Parallell indslag:

Bag om helligdagen live: "Rejs dig, tag din bære og gå!"

Bag om Helligdagen har siden 2009 været et populært arbejdsredskab for planlægning af gudstjenesten, som i dag videreføres hos FUV og forlaget Mixtur.

Inspireret af konceptet vil to præster og to organister foran et publikum i fællesskab tilrettelægge en gudstjeneste og vælge musik til 14. søndag efter Trinitatis.

Kristoffer Garne, valgmenighedspræst og underviser
Tine Illum, sognepræst i Sønder Bjert Sogn
Charlotte Muus Mogensen, organist og rektor for Sjællands Kirkemusikskole
Niels Granvig, organist og dirigent
Sted: Plesnersalen

Stor musik på det lille orgel

Hans Chr. Hein, organist og rektor for Løgumkloster Kirkemusikskole
Sted: Liturgisk øvesal i Packness, 2. sal

Taleteknik / stemmeteori

Margrethe Smedegaard, sangpædagog
Sted: Anneks

15.30-16.00 **Sna(c)k og bobler**
Fælles afsked med lidt til ganen
Sted: Teltet

Begge dage **Aktuelle bøger og noder**
Udstilling ved forlaget Mixtur og Vestervig Kirkemusikskoles bibliotek
Sted: Biblioteket